

ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

БАЛАНС	1
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ.....	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ.....	3
ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ.....	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО	6
3. ПРИЛОЖЕНИЯ	18

БАЛАНС

ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ДП

№:

адрес:

към:

България, гр. СЛИВЕН, "УЛ.ОРЕШАК" № 15А

ЕИК 201617654

31.12.2022г.

А К Т И В			П А С И В		
Раздели, групи, статии	Сума		Раздели, групи, статии	Сума	
	текуща година	(хмл лева) предходна година		текуща година	(хмл лева) предходна година
а	1	2	а	1	2
Б. НЕТЕКУЩИ (ДЪЛГОТРАЙНИ) АКТИВИ			А. СОБСТВЕН КАПИТАЛ		
I. Нематериални активи			I. Записан капитал	17147	17147
2 Концесии, патенти, лицензи, търговски марки, програмни продукти и др. подобни права и активи	1786	1845	IV. Резерви		
4 Предоставени аванси и нематериални активи в процес на изграждане	648	606	1 Законови резерви	1323	1253
Общо за група I:	2434	2451	4 Допълнителни резерви	5337	5334
II. Дълготрайни материални активи			Общо за група IV:	6660	6587
1 Земи и сгради, в т.ч.:	15026	15145	V. Натрупана печалба (загуба) от минали години, в т.ч.:		
- земи	4573	4464	- неразпределена печалба	324	324
- сгради	10453	10681	Общо за група V:	324	324
2 Машини, производствено оборудване и апаратура	129	149	VI. Текуща печалба (загуба)	2495	127
3 Съоръжения и други	20989	22879	Общо раздел А:	26626	24185
4 Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане	540	634	Б. ПРОВИЗИИ И СХОДНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ		
Общо за група II:	36684	38807	1 Провизии за пенсия и други подобни задължения	385	305
III. Дългосрочни финансови активи			2 Провизии за данъци, в т.ч.:	229	0
5 Дългосрочни инвестиции	157	174	- отсрочени данъци	229	0
Общо за група III:	157	174	Общо за раздел Б:	614	305
IV. Отсрочени данъци	0	39	В. ЗАДЪЛЖЕНИЯ		
Общо за раздел Б:	39275	41471	3 Получени аванси, в т.ч.:	1236	1063
В. ТЕКУЩИ (КРАТКОТРАЙНИ) АКТИВИ			- до 1 година	1236	1063
I. Материални запаси			4 Задължения към доставчици, в т.ч.:	1316	490
1 Суровини и материали	391	359	- до 1 година	1316	490
2 Незавършено производство	1497	987	8 Други задължения, в т.ч.:	21317	15650
3 Продукция и стоки, в т.ч.:	1475	864	- до 1 година	18303	11588
- продукция	1473	862	- над 1 година	3014	4062
- стоки	2	2	към персонала, в т.ч.:	4779	2838
Общо за група I:	3363	2210	- до 1 година	4779	2838
II. Вземания			осигурителни задължения, в т.ч.:	1476	811
1 Вземания от клиенти и доставчици, в т.ч.:	2470	1755	- до 1 година	1476	811
4 Други вземания, в т.ч.:	516	51	данъчни задължения, в т.ч.:	1492	814
Общо за група II:	2986	1806	- до 1 година	1492	814
IV. Парични средства, в т.ч.:	27674	16852	Общо за раздел В, в т.ч.:	23869	17203
- в брой	187	124	- до 1 година	20855	13141
- в безсрочни сметки (депозити)	27487	16728	- над 1 година	3014	4062
Общо за група IV:	27674	16852	Г. ФИНАНСИРАНИЯ И ПРИХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ, в т.ч.:	22714	22115
Общо за раздел В:	34023	20868	- финансираня	21929	21307
Г. РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ	525	1469	- приходи за бъдещи периоди	785	808
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В+Г)	73823	63808	СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)	73823	63808

Дата: 03.04.2023г.

Съставител:

Мария Русева

Ръководител:

инж. Димчо Радев

Заверил съгл. доклад:

(рег. одитор Милка Костова)

Дата:

18.04.2023г.

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ

ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ДП

на
 адрес България, гр. СЛИВЕН, "УЛ.ОРЕШАК" № 15А ЕИК 201617654
 за 01.01.2022г. - 31.12.2022г.

Наименование на разходите		Сума (хил. лева)		Наименование на приходите		Сума (хил. лева)	
		текуща година	предходна година			текуща година	предходна година
а		1	2	а		1	2
А. РАЗХОДИ							
1	Намаление на запасите от продукция и незавършено производство	0	241	1	Нетни приходи от продажби, в т.ч.:	76845	54642
2	Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:	35199	24944		а) продукция	74570	52800
	а) суровини и материали	6344	5389		в) услуги	2275	1842
	б) външни услуги	28855	19555	2	Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство	1332	0
3	Разходи за персонала, в т.ч.:	37695	27500	3	Разходи за придобиване на активи по стопански начин	126	36
	а) разходи за възнаграждения	31240	22679	4	Други приходи, в т.ч.:	4872	5497
	б) разходи за осигуровки, в т.ч.:	6455	4821		а) приходи от финансираня	3932	4687
	aa) осигуровки, свързани с пенсии	3808	2858	Общо приходи от оперативна дейност			
4	Разходи за амортизации и обезценка, в т.ч.:	2820	3642	7	Други лихви и финансови приходи, в т.ч.:	66	150
	а) разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи, в т.ч.:	2820	3642	Общо финансови приходи			
	aa) разходи за амортизация	2820	3000	Общо приходи			
	bb) разходи от обезценка	0	642	83241 60325			
5	Други разходи, в т.ч.:	4168	3723				
	а) балансова стойност на продадените активи	3	50				
	б) други	4165	3673				
Общо разходи за оперативна дейност		79882	60050				
7	Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:	176	155				
Общо финансови разходи		176	155				
Общо разходи		80058	60205				
9	Счетоводна печалба (общо приходи - общо разходи)	3183	120				
10	Разходи за данъци от печалбата	688	(7)				
12	Печалба (9 - 10 - 11)	2495	127				
Всичко (Общо разходи)		83241	60325	Всичко (Общо приходи)		83241	60325

Дата: 03.04.2023г.

Съставител:
 Мария Рузева

Ръководител:
 Инж. Димчо Радев

Заверил съгл. доклад:
 (рег. одитор Милка Костова)

Дата: 18.04.2023г.

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ПО ПРЕКИЯ МЕТОД

на **ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ДП** ЕИК 201617654
 адрес **България, гр. СТИВЕН, "УЛ.ОРЕШАК" № 15А**
 за **01.01.2022г. - 31.12.2022г.** (хил. лева)

Наименование на паричните потоци	Текущ период			Предходен период		
	постъпле- ния	плащания	нетен поток	постъпле- ния	плащания	нетен поток
а	1	2	3	4	5	6
А. Парични потоци от основната дейност						
1 Парични потоци, свързани с търговски контрагенти	91848	44170	47678	67244	31078	36166
3 Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения	36	37875	(37839)	2	30467	(30465)
6 Плащания при разпределения на печалби	0	57	(57)	0	0	0
Платени и възстановени данъци върху печалбата	0	53	(53)	39	18	21
8 Други парични потоци от основната дейност	22389	19543	2846	17883	17328	555
Всичко парични потоци от основната дейност (А)	114273	101698	12575	85168	78891	6277
Б. Парични потоци от инвестиционната дейност						
1 Парични потоци, свързани с дълготрайни активи	58	628	(570)	35	221	(186)
Всичко парични потоци от инвест. дейност (Б)	58	628	(570)	35	221	(186)
В. Парични потоци от финансовата дейност						
3 Парични потоци, свързани с получени или предоставени заеми	0	1005	(1005)	0	0	0
4 Парични потоци от лихви, комисионни, дивиденди и други подобни	1	179	(178)	33	242	(209)
Всичко парични потоци от финансовата дейност	1	1184	(1183)	33	242	(209)
Г. Изменение на паричните средства през периода	114332	103510	10822	85236	79354	5882
Д. Парични средства в началото на периода	X	X	16852	X	X	10970
Е. Парични средства в края на периода	X	X	27674	X	X	16852

Дата: 03.04.2023г.

Съставител:
 Мария Русева

Ръководител:
 инж. Димчо Радев

Заверил съгл доклад:
 (рег. одитор Милка Костова)

Дата: 18.04.2023г.

ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

на ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ДП ЕИК 201617654
 адрес България, гр. СЛИВЕН, "УЛ. ОРЕШАК" № 15А
 за 01.01.2022г. - 31.12.2022г.

(млн. лева)

Показатели	Залесан капитал	РЕЗЕРВИ		Финансов резултат от минали години	Текуща печалба/загуба	Общ собствен капитал
		Законови	Други резерви	Неразпределена печалба		
2	1	4	7	8	10	11
1. Салдо в началото на отчетния период	17147	1253	5334	324	127	24185
6. Финансов резултат за текущия период	0	0	0	0	2495	2495
7. Разпределена на печалба, в т. ч.	0	70	0	0	(127)	(57)
- за дивиденди	0	0	0	0	(57)	(57)
10. Други изменения в собствения капитал	0	0	3	0	0	3
11. Салдо към края на отчетния период	17147	1323	5337	324	2495	26626
13. Собствен капитал към края на отчетния период	17147	1323	5337	324	2495	26626

Дата: 03.04.2023г.

Съставител:
 Мария Русова

Ръководител:
 инж. Димчо Радев

Заверил съгл. доклад:
 (рег. одитор Милена Костова)

Дата: 18.04.2023г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

1. Регистрация

ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ - гр. Сливен е създадено със заповед № РД 49-107/13.04.2011 г. на Министъра на земеделието. Заповедта е издадена на основание § 9 от предходните и заключителни разпоредби на Закона за горите и във връзка с чл.163 и сл. от Закона за горите.

Предприятието е образувано чрез сливане на 32 горски и ловни стопанства намиращи се на територията на Сливенска област, Бургаска област, Старозагорска област и Хасковска област.

ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ е вписано в Търговския регистър с ЕИК 201617654.

2. Форма, предмет, собственост и управление

Капитал на предприятието : 17 147 000 лв.

Правна форма : Държавно предприятие по чл.62, от Търговския закон

Управителен съвет : инж. Димчо Радев, Васил Петров и Валентин Маринов

Предприятието се управлява и представлява от инж. Димчо Радев - Директор.

Седалището и адресът на управление на Югоизточното държавно предприятие е: гр. Сливен, ул. "Орешака", № 15а.

Предметът на дейност на предприятието е:

- изпълнение на горскостопански планове за горски територии - държавна собственост;
- изпълнение на ловно стопанските планове в държавните ловни стопанства и в държавните горски стопанства;
- изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горските територии-държавна собственост;
- дейности, предвидени в планове за управление на защитени територии;
- организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии-държавна собственост;
- организиране и провеждане на противоерозийни мероприятия;
- поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях;
- организиране и възлагане проектирането и строителството в горите и земите в горските територии-държавна собственост;
- създаване на нови гори върху територии-държавна собственост;
- предоставяне и извършване на обществени услуги, както и осъществяване на други дейности, не забранени от закон.

3. Дата на одобрение и независим финансов одит

Настоящият финансов отчет е одобрен за издаване на 03.04.2023 г. ГФО е одитиран от регистриран одитор Милка Цвяткова Костова.

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Годишният финансов отчет на ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ е изготвен в съответствие с изискванията на Националните счетоводни стандарти, приложими в Република България.

Ръководството е приело да прилага Националните счетоводни стандарти с дата 01.01.2018 г., съответно за дата на преминаване е определена 01.01.2017 г. Предприятието е представило годишния си финансов отчет по правилата на Националните счетоводни стандарти, съдържащо преизчислена сравнителна информация за 2017 г.

Данните в отчета са представени в хиляди лева.
Финансовият отчет е съставен на база историческа цена.

Действащо предприятие

Финансовият отчет е съставен на основата на принципа на действащото предприятие.

Не съществуват събития или условия, които могат да породят значително съмнение, относно способността на предприятието да продължи да функционира като действащо предприятие.

Функционална валута и валута на представяне

Предприятието води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута на представяне.

Сделките в чуждестранна валута се записват първоначално в хиляди лева, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменния курс към датата на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута, като се прилага заключителния обменен курс на БНБ.

Курсовите разлики възникващи при уреждането на вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

Немонетарните отчетни обекти, първоначално деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционална валута, като се използва историческия обменен курс към датата на операцията и в последствие не се преизчисляват.

Сравнителни данни

Предприятието представя сравнителна информация в този финансов отчет за предходната 2021 г. В случаите, в които е променено представянето и класификацията на статии от финансовия отчет, сравнителната информация е рекласифицирана с цел постигане на съпоставимост с текущия отчетен период.

Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на предприятието е българският лев. От 1.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1 : DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в Баланса, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третираат като “финансови приходи/разходи” (в печалбата или загубата за годината).

Приблизителни оценки

Представянето на финансов отчет, съгласно НСС изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, разумни предположения и начисления, които оказват влияние върху представените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите и на оповестяванията на условните активи и пасиви към датата на отчета. Тези приблизителни оценки и предположения са основани на информацията, налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите развития, биха могли да бъдат различни от тях.

Приходи

Приходите представляват brutният поток от икономически изгоди през периода, създаден в хода на обичайната дейност на предприятието, когато този поток води до увеличаване на собствения капитал отделно от увеличението, свързани с вноските на собствениците.

Приходите включват brutните потоци от икономически изгоди, получени от и дължими на предприятието.

Приходите в предприятието се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от предприятието и респективно стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали, приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата стойност на полученото, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и работи.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за приходите и разходите (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други доходи/ (загуби) от дейността”.

Финансовите приходи се представят отделно и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба и/или от инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества, в т.ч. дивиденди, нетна печалба от курсови разлики от преоценка на заеми в чуждестранна валута.

Не се считат за приходи събраните суми от името на трети лица, като например данък върху добавената стойност, застраховки, суми, събрани от името на възложителя, и други, които предприятието получава, но те не водят до увеличаване на собствения капитал.

Предприятието признава приход, когато:

- а) е вероятно предприятието да има икономическа изгода, свързана със сделката;
- б) сумата на прихода може да бъде надеждно изчислена;
- в) направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат измерени;
- г) приходите за всяка сделка се признават едновременно с извършените за нея разходи (принцип на съпоставимост между приходите и разходите).

Приходът не се признава, когато разходите не могат да бъдат надеждно изчислени. При тези обстоятелства всяко получено плащане се признава за пасив (задължение).

Когато възникне неяснота по събирането на сума, която вече е включена в прихода от продажбата, несъбираемата сума се признава за разход, а не като корекция на сумата на първоначално признатия приход.

Приходът от продажбата на продукция и стоки се признава, когато са изпълнени едновременно следните условия:

- а) продавачът е прехвърлил на купувача значителни рискове и изгоди, свързани със собствеността на продукцията и стоките;
- б) продавачът не запазва участие в управлението или ефективен контрол върху продаваните продукция и стоки;
- в) сумата на прихода може да бъде надеждно изчислена;
- г) продавачът има икономическа изгода, свързана със сделката по продажбата;
- д) направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат изчислени.

Когато продавачът запазва значителни рискове, свързани със собствеността, сделката не е продажба и приходът не се признава.

Приходът, свързан със сделката за извършване на услуги, се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към датата на съставянето на счетоводния баланс, при условие че резултатът от сделката може да се оцени надеждно.

Резултатът от сделката за извършване на услуги се оценява надеждно, когато са изпълнени едновременно следните условия:

- а) сумата на прихода може да бъде надеждно изчислена;
- б) предприятието има икономическа изгода, свързана със сделката;
- в) етапът на завършеност на сделката за извършване на услуги към датата на съставянето на счетоводния баланс може надеждно да се определи;
- г) разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката могат надеждно да бъдат измерени.

Текущите и авансовите плащания от клиентите не са приход, ако не са налице критериите за признаване на прихода от извършените услуги.

Разходи

Разходите в предприятието се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степента, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно НСС.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за приходите и разходите и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута.

Дълготрайни материални активи

Като дълготрайни материални активи се отчитат активи, които отговарят на критериите на НСС 16 - установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от предприятието, които:

- а) имат натурално-веществена форма;
- б) се използват за производството и/или доставката/продажбата на активи или услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели;
- в) се очаква да бъдат използвани през повече от един отчетен период.

Предприятието е приело стойностен праг на същественост - 1000 лв. Изключение правят земи и сгради, които се завеждат като дълготрайни активи без оглед на стойността си на придобиване. Активите, които имат стойност по - ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика.

Дружеството е приело да отчита дълготрайните материални активи в съответствие със НСС 16 по цена на придобиване без всички натрупани амортизационни отчисления и натрупана загуба от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

Последващо оценяване

След признаване като актив дадена позиция от дълготрайни материални активи, тя се отчита по нейната цена на придобиване минус натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с дълготрайни материални активи, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към

датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Предприятието използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Ползният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- сгради – до 50 г.
- машини и оборудване – 3,33г.
- Компютри и периферни устройства – 2 г.
- съоръжения – 25 г.
- автомобили – 10 г.
- стопански инвентар – 6.67 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се прегледват в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходите и разходите, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв.

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от баланса, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на дълготрайните материални активи се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата.

Нематериални активи

Като нематериалните активи се отчитат активи, които отговарят на определението за нематериален актив и на критериите за отчитане на нематериални активи формулирани в НСС 38, а именно установими нефинансови ресурси, придобити и от предприятието, които:

- a) нямат физическа субстанция, въпреки че:

- могат да се съдържат във физическа субстанция, или
- носителят им може да има физическа субстанция;
- б) са със съществено значение при употребата им;
- в) от използването им се очаква икономическа изгода.

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, включваща покупната цена, вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, всякакви свързани разходи за подготовката на актива за неговото очаквано използване, приспадат се търговските отстъпки и работи.

Дружеството оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен.

Нематериален актив се разглежда, като имащ неограничен полезен живот когато, на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за дружеството.

В предприятието се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 2 - 10 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за приходите и разходите.

Нематериалните активи се отписват от баланса, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

Инвестиционни имоти – дългосрочни инвестиции

Инвестиционен имот - имот (земя или сграда, или част от сграда, или и двете), държан (от собственика или от наемателя по финансов лизинг) по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличаване на стойността на капитала, или и за двете, отколкото за:

- използване при производството на продукция или оказването на услуги;
- доставката на материали, стоки или услуги;
- за административни цели;
- от персонала - независимо дали персоналет плаща наем по пазарни цени;
- продажба в рамките на икономическата дейност на предприятието.

Те са представени в баланса по цена на придобиване/себестойност/ намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Инвестиционните имоти се отписват от баланса, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

Инвестиции в дъщерни дружества

Предприятието не притежава инвестиции в дъщерни дружества.

Стоково материални запаси

Стоково материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

-суровини и материали в готов вид и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за приважане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;

-готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно- претеглената цена (себестойност).

Себестойността на продукцията се формира от преките разходи за добив.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

Търговски и други вземания

Търговски вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва .

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “Разходи за обезценка на краткотрайни активи” на лицевата страна на отчета за приходите и разходите..

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки.

Приета политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Оперативна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Някои сделки, като например продажбата на дадено оборудване, могат да донесат печалбата или загубата, която се включва в признатата печалбата или загубата. Паричните потоци, които са свързани с подобни сделки представляват парични потоци от инвестиционна дейност.

Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Лизинг

Финансов лизинг – Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към предприятието съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се представят в баланса като дълготраен материален актив по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Задълженията за лихви по лизингови договори до края на договора се признават като разходи за бъдещи периоди и се признават като текущ разход за лихви с припадащата им се за периода част.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Оперативен лизинг

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това, активът не се включва в баланса.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за приходите и разходите на база линеен метод за периода на лизинга.

Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в предприятието се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от предприятието вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет предприятието прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

*Дългосрочни доходи при пенсиониране
Планове с дефинирани вноски*

Основно задължение на предприятието в качеството му на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), фонд "Гарантиране вземания на работниците и служителите" (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от предприятието в качеството му на работодател са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон размери и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към предприятието няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от предприятието вноски по планове с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за приходите и разходите, освен ако даден СС не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно с и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда предприятието в качеството му на работодател в Република България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 7 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Съгласно българското трудово законодателство, Дружеството като работодател, е задължено да изплати две или шест брутни месечни заплати на своите служители при пенсиониране, в зависимост от прослуженото време. Дружеството определя своите задължения като ползва услугите на квалифициран актьор.

Към датата на финансовия отчет сумата на задължението за осигуряване доходи на персонала се определя от настоящата стойност на задължението за изплащане на доходи при пенсиониране на база на актюерска калкулация.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда и браншовия договор, предприятието в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

Предприятието признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими след повече от 12 месеца от края на отчетния период, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2022 г. е 10 % (2021 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 31.12.2022 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10 % (31.12.2021 г.: 10 %).

Правителствени дарения

Предприятието е получавало финансираня от държавата за придобиването на нетекущи активи, тези финансираня се отчитат систематично като приход в размер равен на размера на начислената амортизация на придобитите активи.

Предприятието получава финансираня за текущата дейност по различни програми, тези финансираня се отчитат като приход в периода, в който са отчетени разходите.

Съгласно Закона за горите, Предприятието е задължено да формира Фонд „Инвестиции в горите“. Източник за формиране на фонда е продажната цена на дървесината, като за предприятието с Постановление на Министерския съвет е определена част от продажната цена в размер на 4 лв. на куб. метър. Средствата от фонд „Инвестиции в горите“ се разходват за залесяване, закупуване на горски територии, проектиране и строителство на горски пътища и транспортна техническа инфраструктура, проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения и за изпълнение на проекти, съфинансирани от европейски програми.

При разходване на средства от фонда, същите се отчитат като финансиране за нетекущи активи или за текущата дейност, в зависимост от конкретното предназначение.

Правителствени дарения съгласно НСС 20 са помощ от правителството/правителствени агенции и подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към дружеството в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на дружеството. Дарения, свързани с активи, са правителствени дарения, чието основно условие е, че дружеството, следва да закупи, създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи.

Дарения свързани с приход, са правителствени дарения, различни от правителствените дарения свързани с активи.

Дарения, свързани с активи се представят като финансиране, които се признават на приход систематично и пропорционално за срока на полезния живот на актива.

Дарения, свързани с приход се представят като финансиране, което се признават на приход в момента в които се признават разходите за покриването на които са получени.

Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Обезценка

Стоково материални запаси

В края на всяка финансова година предприятие от извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните стоково материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, предприятието обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

Вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за приходите и разходите.

Предприятието е приело следните критерии за обезценка на търговските вземания:

До 90 дни -	0%
От 91 дни- до 180 дни-	30%
От 181 дни до 360 дни -	50%
Над 361 дни –	90%

Провизии за задължения

Провизия се признава в съответствие със НСС 37, когато са изпълнени следните критерии:

а) предприятието има текущо правно или конструктивно задължение като резултат от минали събития към датата на изготвянето на баланса;

б) има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим паричен поток от ресурси, включващи икономически изгоди;

в) може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на дружеството на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период.

Признатите суми на провизии се преразглеждат в края на всеки отчетен период и се преизчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

Капитал и резерви

Предприятието е държавно предприятие регистрирано в Търговски регистър по чл.62 от ТЗ със стойност на предоставеното имущество от държавата в размер на 17 147 хил. лв.

Съгласно изискванията на Закона за горите , предприятието е длъжно да формира и “фонд Резервен”, като източници на фонда могат да бъдат:

-най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от стойността на активите по Отчета за финансовото състояние;

-други източници.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години и по решение на Министъра на земеделието.

ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Дълготрайни материални активи

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Съоръжения	Компютърно оборудване	Други ДМА	Общо
<i>Отчетна стойност</i>								
Салдо към 01.01.2021	3 460	13 446	1 240	12 254	30 884	232	1 455	62 579
Постъпили	1 033	1 594	21	62	221	4	41	2 976
Излезли	(29)	(28)	(4)	(176)	(1)	0	(31)	(269)
Салдо към 31.12.2021	4 464	15 012	1 257	12 140	31 104	236	1 465	65 286
Постъпили	109	354	30	9	0	21	18	541
Излезли		(18)	(20)	(752)	(1)	(9)	(35)	(835)
Салдо към 31.12.2022	4 573	15 348	1 267	11 397	31 103	248	1 448	64 992
<i>Амортизация</i>								
Салдо към 01.01.2021		3 797	1 052	9 055	10 089	218	838	25 049
Начислени		549	65	676	1 204	8	150	2 652
Отписани		(15)	(9)	(169)	0		(3)	(196)
Салдо към 31.12.2021		4 331	1 108	9 562	11 293	226	985	27 505
Начислени		583	50	484	1 205	9	133	2 464
Отписани		(19)	(20)	(634)	(1)	(9)	(32)	(715)
Рекласификация							(14)	(14)
Салдо към 31.12.2022		4 895	1 138	9 412	12 497	226	1 072	29 240
<i>Балансова стойност</i>								
Балансова стойност към 01.01.2021	3 460	9 649	188	3 199	20 795	14	617	37 922
Балансова стойност към 31.12.2021	4 464	10 681	149	2 578	19 811	10	480	38 173
Балансова стойност към 31.12.2022	4 573	10 453	129	1 985	18 606	22	376	36 144

Отчетната стойност на напълно амортизираните активи в употреба е 10 647 х.лв.

Вид актив	Отчетна стойност
Машини и оборудване	1 533
Транспортни средства	6 930
Офис оборудване	269
Съоръжения	965
Компютри	213
Други НА	683
Програмни продукти	54
ОБЩО	10 647

2. Дългосрочни финансови активи

2.1 Инвестиционни имоти

	Сгради	Общо
<i>Отчетна стойност</i>		
Салдо към 01.01.2021	360	360
Излезли	(13)	(13)
Салдо към 31.12.2021	347	347
Салдо към 31.12.2022	347	347
<i>Амортизация</i>		
Салдо към 01.01.2021	158	141
Начислени	17	17
Отписани	(2)	0
Салдо към 31.12.2021	173	173
Начислени	17	17
Салдо към 31.12.2022	190	190
<i>Балансова стойност</i>		
Балансова стойност към 01.01.2021	202	202
Балансова стойност към 31.12.2021	174	174
Балансова стойност към 31.12.2022	157	157

Приходите от наеми от инвестиционни имоти за 2022 г. са 55 х.лв., за 2021 г. – 37 хил. лв.

2.2 Други заеми

Актив	31.12.2022	31.12.2021
Договор за предоставен заем на „Напоителни системи“ ЕАД	-	2000
	-	2000

3. Нематериални активи

	Лицензи	ЛУП	Програмни продукти	Общо
<i>Отчетна стойност</i>				
Салдо към 01.01.2021	176	3 000	54	3 230
Постъпили	15	522	13	550
Салдо към 31.12.2021	191	3 522	67	3 780
Постъпили	12	358		370
Салдо към 31.12.2022	203	3 880	67	4 150
<i>Амортизация</i>				
Салдо към 01.01.2021	83	1 465	54	1 935
Начислени	14	316	3	
Салдо към 31.12.2021	97	1 781	57	1 935
Начислени	34	330	6	370
Отписани	(11)			(11)
Рекларификация		70		70
Салдо към 31.12.2022	120	2 181	63	2 364
<i>Балансова стойност</i>				
Балансова стойност към 01.01.2021	93	1 535	0	1 628
Балансова стойност към 31.12.2021	94	1 741	10	1 845
Балансова стойност към 31.12.2022	83	1 699	4	1 786

4. Разходи за придобиване на нетекущи (дълготрайни) активи

	31.12.2022г.	31.12.2021г.
<i>Разходи</i>		
Строителство и ремонт на сгради	528	629
Лесоустройствени проекти и други	648	610
Други	12	1
МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	1 188	1 240

5. Материални запаси

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
<i>Материали</i>		
Основни материали	89	145
Спомагателни материали	105	70
Резервни части	6	7
Гориво и смазочни материали	58	52
Фуражи	124	81
Хранителни продукти	9	4

ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
Приложения към годишния финансов отчет за 2022 г.

Други		0
ОБЩО МАТЕРИАЛИ	391	359
Производство		
ГП Дърводобив	760	350
ГП Странична дейност	368	333
ГП Селско стопанство	64	20
ГП Собствен дърводобив	51	40
ГП ОЛТ	2	3
ГП Дървообработване	58	13
ГП Разсадник	170	103
ОБЩО ПРОДУКЦИЯ	1 473	862
НЕЗАВЪРШЕНО ПРОИЗВОДСТВО	1 497	987
СТОКИ	2	2
МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	3 363	2 210

6. Вземания от клиенти и доставчици

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Отчетна стойност		
Вземания от клиенти	2 514	1 767
Вземания от доставчици по аванси	36	92
Съдебни и присъдени	656	640
ОБЩО ВЗЕМАНИЯ	3 206	2 499
Обезценка	(736)	(744)
ОБЩО ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	2 470	1 755

7. Други вземания

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Отчетна стойност		
Подотчетни лица	2	1
Вземания по липси и начети	3	2
Други вземания	1 454	991
ОБЩО ВЗЕМАНИЯ	1 459	994
Обезценка		
Други вземания	(943)	(943)
ОБЩО ОБЕЗЦЕНКА	(943)	(943)
Балансова стойност		
Подотчетни лица	2	1
Вземания по липси и начети	3	2
Други вземания	511	48
ОБЩО ДРУГИ ТЕКУЩИ ВЗЕМАНИЯ	516	51

8. Парични средства и парични еквиваленти

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
<i>Отчетна стойност</i>		
Каса в лева	184	123
Каса във валута	3	2
Разплащателни сметки в лева	22 546	13 370
Депозити в лева	4 941	3 357
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	27 674	16 852

9. Основен капитал

Капиталът на държавното предприятие е формиран от капиталът на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства, на които предприятието е правопреемник при формирането си по реда на Закона за горите през 2011 г.

10. Резерви

Съгласно чл.180 от Закона за горите, предприятието формира фонд „Резервен“. Фондът се формира от 10% от положителния финансов резултат след данъчно облагане, до достигане на 10% от стойността на активите, както и от част от печалбата след данъчно облагане, по решение на Министъра на земеделието, храните и горите.

Освен законовите резерви предприятието има формирани общи резерви, от резервите на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства, на които е правопреемник при учредяването си.

Резерви	31.12.2022	31.12.2021 г.
Законови резерви	1323	1253
Общи резерви	5 337	5 334
	<u>6 660</u>	<u>6 587</u>

11. Натрупани печалби и загуби от минали години

Предприятието разпределя част от положителния си финансов резултат в полза на държавния бюджет, съгласно изисквания на Закона за държавния бюджет за съответната година. През 2022 г. са отчислени дивиденди в размер на 57 хил.лв от финансовия резултат за 2021 г. , а през 2021 г. -130 хил. лв, от положителния финансов резултат за 2020 г.

12. Дългосрочни задължения към персонала

Нетекещите задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на Предприятието за изплащане на обезщетения на наетия персонал към

ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ

Приложения към годишния финансов отчет за 2022 г.

31.12.2022 г. при настъпване на пенсионна възраст, платими след повече от 12 месеца. Съгласно Кодекса на труда и браншовия договор всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е шест брутни заплати, а над 20 години трудов стаж – осем брутни заплати. За определяне на тези задължения Предприятието е използвало услуги на квалифициран актюер.

	31.12.2022	31.12.2021
Задължения по планове с дефинирани доходи към 01 януари	305	288
Разходи за периода	480	521
Извършени плащания през периода	(334)	(556)
Актюерски загуби (печалби)	(66)	52
Задължение по планове с дефинирани доходи към 31 декември	385	305

Разходи за периода	31.12.2022	31.12.2021
Разходи за текущ трудов стаж	441	521
Разходи за лихви	39	0
Общо	480	521

Последващи оценки на планове с дефинирани доходи	31.12.2022	31.12.2021
Актюерски загуби (печалби), възникнали за периода от промяна в демографски преположения	28	22
Актюерски загуби (печалби), възникнали от промяна във финансови предположения	32	25
Актюерски загуби (печалби), възникнали от корекции, дължащи се на опита	6	5
Общо	66	52

13. Отсрочени данъци

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Отсрочени данъчни пасив		
Разлика в амортизируема стойност	2 078	2 171
Отсрочени данъчни активи		
Амортизируеми активи от финансиране	1 423	1 850
Върху компенсирани отпуски	131	112
Върху неизплатени доходи на ФЛ	86	47
Върху обезценка на вземания	168	169
Върху провизии за задължения	41	32
Общо отсрочени данъчни активи	1 849	2 210
НЕТО ОТСТРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ	229	(39)

14. Финансиране за нетекущи активи

Като финансиране за нетекущи активи се отчитат предоставените от държавата суми за придобиване на нетекущи активи, които все още не са амортизирани. В предоставените средства са включени и усвоените средства от Фонд „Инвестиции в горите“ за инвестиции в горски пътища.

15. Фонд „Инвестиции в горите“

Съгласно Закона за горите държавните предприятия са длъжни да образуват Фонд „Инвестиции в горите“, който се формира като част от продажната цена на дървесината. За Югоизточно държавно предприятие определената с Постановление на МС част от продажната цена е 4 лв. на куб.м дървесина, считано от 01.05.2015 г.. Средствата от фонда се изразходват за инвестиции в горите, по решение на Министъра на земеделието и храните.

16. Търговски задължения

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
<i>Отчетна стойност</i>		
Задължения към доставчици	1 316	490
Задължения към клиенти по аванси	1 236	1 063
ОБЩО ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	2 552	1 553

17. Други задължения, в това число:

Задължения към персонала и осигурители

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
<i>Отчетна стойност</i>		
Задължения към персонала	3 601	1 819
Задължения към осигурители	1 476	811
Задължения по извънтрудови правоотношения	9	11
Задължения за отпуски и осигурителни вноски върху тях	1 169	1 008
Осигуровки върху задължения за отпуски		
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ОСИГУРИТЕЛИ	6 255	3 649

Данъчни задължения

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
<i>Отчетна стойност</i>		
Задължения по ДДС	674	479
Задължения по ЗКПО	397	31
Задължения по ЗДДФЛ	142	10
Други данъчни задължения	279	294
ОБЩО ДАΝЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	1 492	814

Други задължения

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
<i>Отчетна стойност</i>		
Задължения по гаранции	10 113	6 979
Задължения за такси		
Други текущи задължения	443	146
ОБЩО ДРУГИ ТЕКУЩИ ПАСИВИ	10 556	7 125

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
<i>Отчетна стойност</i>		
Задължения по търговски заем	3 000	4 000
Задължения за лихви по търг. заем	14	62
ОБЩО ДРУГИ ТЕКУЩИ ПАСИВИ	3 014	4 062

На „Югоизточно държавно предприятие“ ДП е отпуснат търговски заем в размер на 8 000 хил.лв., от който към 31.12.2022 г. са усвоени 3 000 хил.лв. Заема е обезпечен със запис на заповед от името на предприятието. Договорения лихвен процент е 1%.

18. Нетни приходи от продажби

	2022	2021
<i>Продажба на продукция</i>		
Готова продукция - дърводобив	54 539	28 993
Готова продукция - продажба на корен	18 481	22 592
Приходи от ОЛТ	556	514
Дървообработване	502	312
Продукция от горски разсадници	64	69
Селскостопанска продукция	63	31
Проходи от странична дейност	365	289
ОБЩО ПРОДАЖБА НА ПРОДУКЦИЯ	74 570	52 800

ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
Приложения към годишния финансов отчет за 2022 г.

<i>Услуги</i>		
ОЛТ	106	73
Концесионни възнаграждения и наем	1 299	987
Други услуги	870	782
ОБЩО ПРОДАЖБА НА УСЛУГИ	2 275	1 842
ПРОДАЖБА НА СТОКИ		
ОБЩО ПРИХОДИ	76 845	54 642

19. Други приходи

	2022	2021
<i>Други приходи</i>		
Продажба на материали	2	2
Компенсация за ел.енергия	108	31
Приходи от финансиране	3 932	4 687
Други приходи	830	777
ОБЩО ДРУГИ ПРИХОДИ	4 872	5 497

На 08.02.2022 г. се сключи договор за безвъзмедна финансова помощ по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ – „Подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги, предоставяни от горите, чрез прилагане на лесовъдски практики и залесяване“. Общата стойност на проекта е 10 000 хил.лв със срок за изпълнение до 31.05.2024 г.

20. Разходи за придобиване на нетекущи активи по стопански начин

	31.12.2022г.	31.12.2021г.
<i>Разходи</i>		
Горски пътища	0	
Строителство и ремонт на сгради	528	629
Лесоустройствени проекти и други	648	610
Други	12	1
МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	1 188	1 240

21. Разходи за суровини материали и външни услуги

	2022	2021
<i>Разходи за метериали</i>		
Енергийни материали	(2 754)	(1 940)
Резервни части и окомплектовка	(524)	(516)
Работно облекло	(1 443)	(1 612)
Строителни материали	(121)	(99)
Фуражи, семена и торове	(480)	(310)

ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ

Приложения към годишния финансов отчет за 2022 г.

Канцеларски материали	(192)	(159)
Материали за разсадници	(140)	(187)
Материали за ЛКМ и маркиране	(374)	(481)
Вода	(25)	(19)
Други	(291)	(66)
ОБЩО	(6 344)	(5 389)

	2022	2021
<i>Разходи за външни услуги</i>		
Договори с подизпълнители	(17 369)	(9 165)
Ремонт на горски пътища	(754)	(361)
Услуги по лесокултурни мероприятия	(3 260)	(3 381)
Текущ ремонт на сгради и машини	(417)	(383)
Нает транспорт	(846)	(280)
Граждански договори	(76)	(44)
Застраховки	(133)	(132)
Услуги по организиран ловен туризъм	(48)	(44)
Далекосъобщителни услуги	(251)	(223)
Рекламни услуги и обяви	(92)	(183)
Абонамент и поддръжка	(534)	(422)
Услуги странична дейност	(76)	(67)
Правни и консултантски услуги	(362)	(343)
Услуги по изпълнение на проекти	(124)	(22)
Разходи за фонд „Инвестиции“	(3 381)	(3 377)
Други	(1 132)	(1 128)
ОБЩО	(28 855)	(19 555)

22. Разходи за персонала

	2022г.	2021г.
<i>Разходи за персонала</i>		
Разходи за краткоср. Възнаграждения	(30 855)	(22 374)
Разходи за осигуровки	(6 455)	(4 821)
Разходи за дългосрочни доходи	(385)	(305)
ОБЩО	(37 695)	(27 500)

Средносписъчния брой на персонала за 2022 г. е 1467 души.

23. Разходи за обезценка на текущи активи

<i>Разходи за обезценка</i>	2022г.	2021г.
Разходи за обезценка	0	(642)
ОБЩО	0	(642)

24. Други разходи

<i>Други разходи</i>		
Обезщетения	(806)	(1 155)
Социални разходи	(2 415)	(1 872)
Разходи за командировки	(83)	(40)
Разходи за дарения	(132)	(51)
Други разходи	(729)	(605)
ОБЩО	(4 165)	(3 723)

25. Други лихви и финансови приходи

Финансовите приходи се формират от лихви от инвестирането на свободните средства на предприятието.

26. Разходи за данъци

<i>Разходи за данъци</i>	31.12.2022г.	31.12.2021г.
Текущ данък върху печалбата	419	51
Отсрочен данък върху печалбата	269	(58)
ОБЩО	688	(7)

Изравняване на данъчния разход с приложимата данъчна ставка

<i>Показатели</i>	31.12.2022г.	31.12.2021г.
Счетоводен финансов резултат	3 183	120
Всичко увеличения	5 339	5 350
Всичко намаления	4 334	4 955
Данъчен финансов резултат	4 188	515
Данък по действителна става	419	51

27. Условни задължения и ангажименти

Предприятието има сключени договори за съвместна дейност в ловните стопанства, съгласно които след изтичането на сроковете по договорите е възможно да възникнат задължения към контрагентите в зависимост от това дали има придобити активи от предприятието в резултат на изпълнението на дейността и в зависимост от приходите и разходите в хода на изпълнение на договорите.

28. Свързани лица

Дружеството е държавно предприятие регистрирано в Република България.

Ключов управленски персонал

Лице	Вид свързаност	Период
инж. Димчо Радев	Член на УС	09.06.2021г.-07.02.2022г и от 11.08.2022 – до момента.
Васил Добрев Петров	Член на УС	12.09.2022 г. до момента
Валентин Йорданов Маринов	Член на УС	29.09.2022 г.- до момента
Албена Иванова Туджарова	Член на УС	16.04.2021-14.07.2022 г.
Теодор Анатолиев Годоров	Член на УС	16.06.2021-21.04.2022 г.
Мирослав Цонев Маринов	Член на УС	11.02.2022- 11.08.2022 г.
Пламен Василев Анастасов	Член на УС	14.07.2022Г.- 29.09.2022г.
Йордан Георгиев Георгиев	Член на УС	21.04.2022 г.- 12.09.2022 г.

Освен договорите за управление няма сделки със свързаните лица. Общата стойност на разходите за възнаграждение на ключовия управленски персонал е 207 х.лв.

29. Други въпроси

Към момента е налице изострена политическа обстановка по отношение на Руската Федерация и останалия свят, във връзка с предприетата от нея военна операция срещу Република Украйна. Срещу Руската Федерация има наложени редица икономически санкции, които доведоха до поскъпване на основната групи суровини: природния газ, петролът, на хранителните суровини - пшеница, соя, както и по отношение борсовите цени на производствените метали.

Към настоящия момент, дейността на предприятието не е пряко засегната от този конфликт. Дружеството няма контрагенти от включените в забранителния списък лица.

30. Събития след края на отчетния период

Няма съществени събития след края на отчетния период, които да изискват корекции или оповестявания.

Дружеството не е преустановявало дейност през годината и няма продукция, стоки и услуги, които вече не се предлагат на клиентите. За поддържане на стабилна ликвидност е извършван строг мониторинг и контрол над входящите и изходящите парични потоци.

03.04.2023 г.
Гр. Сливен

Съставител :.....
/Мария Русева/

Директор :.....
/инж. Димчо Радев/

ДОКЛАД

за състоянието на системите за финансово управление и контрол за 2022 г.
на „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН

Настоящият доклад е изготвен на основание чл. 8 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС) и съдържа информация за функционирането, адекватността, ефикасността и ефективността на системите за финансово управление и контрол в „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН.

I. Общо състояние на системите за финансово управление и контрол.

Директорът на „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН, след като разгледа общото функциониране, адекватността, ефикасността и ефективността на системите за финансово управление и контрол (СФУК), действащи в предприятието, констатира, че СФУК функционира при спазването на изискванията на закона и установените добри практики, и определя „много добра“ оценка за нея. Самооценката относно СФУК е направена на база изготвения въпросник за състоянието на СФУК за 2022 г., постигнатите резултати през предходната година, анализ на информацията, получена от структурните звена на предприятието.

II. Области на финансово управление и контрол, в които са предприети действия, насочени към развитие и подобрене.

В предприятието функционира система за вътрешен контрол и управление на риска, която гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Системата е изградена и функционира и с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на предприятието и подпомагане тяхното ефективно управление.

Текущият мониторинг се състои в оценяване дали системата е подходяща все още за предприятието в условията на променена среда, дали действа както се очаква и дали се адаптира периодично към променените условия. Оценяването на избрани области е извършвано с оглед съобразяване с приоритетите на предприятието. Оценяването също е съразмерно с характеристиките на предприятието и влиянието на идентифицираните рискове.

➤ Контролна среда

Контролната среда е от основно значение за доброто управление на публичните средства, като е ключова за развитието на всички останали елементи на ФУК. В предприятието се осъществява непрекъснато наблюдение на нейната адекватност, тъй като тя осигурява дисциплина и структурираност на контрола. Контролната среда включва функциите за общо управление и ръководните такива, както и отношението, информираността и действията на ръководството, отговорно за управлението по отношение на вътрешния контрол.

• Личната почтеност и професионална етика на ръководството и персонала.

Директорът на предприятието и лицата, ангажирани с процеса на вътрешен контрол и управление на риска, притежават необходимите познания и умения, необходими за изпълнение на задачите, които изисква процесът и които определят длъжностната характеристика на дадено лице. Директорът на предприятието следи нивата на

компетентност за конкретни работни места и начините, по които тези нива се превръщат в изисквани реквизити за умения и познания.

• **Управленска философия и стил на работа на ръководството.** Съзнанието за контрол в предприятието се влияе в значителна степен от лицата, натоварени с общо управление. Отговорностите на Директора са уредени в Правилника за организацията и дейността на „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН и договора за управление. На Директора са възложени функции по планиране, организиране и контрол на цялостната дейност на предприятието. Допълнително, чрез вътрешните правила (Вътрешни правила за финансово управление и вътрешен контрол в „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН) и заповеди на Директора са разпределени функциите между него, главния счетоводител и останалите овластени служители, с оглед функциониране на процедурите за предварителен контрол и за пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции, както и на системата за двоен подпис.

• **Организационната структура, осигуряваща разделение на отговорностите, йерархичност и ясни правила, права, задължения и нива на докладване.** Установяването на подходяща организационна структура включва вземане под внимание на основните области на правомощия и отговорности и подходящите йерархични нива на отчетност и докладване. Директорът преценява уместността на организационната структура на предприятието, като тя се актуализира с оглед размера и характера на дейностите му. При възлагането на правомощия и отговорности на останалите служители в предприятието се отчитат приложимите за сектора бизнес практики, познания и опит на служителите и наличните в предприятието ресурси.

• **Политиките и практиките по управление на човешките ресурси.** При подбора на персонал се взема предвид основно образователния ценз, предишен професионален опит, минали постижения и доказателства за почтеност и етично поведение. По този начин се изразява и ангажираността на предприятието да назначава компетентни и надеждни служители.

• **Компетентността на персонала.** Служителите извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на гражданите. Служителите следват поведение, което не накърнява престижа на предприятието, не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот. При изпълнение на служебните си задължения служителите се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

През отчетния период се изпълнява Финансовият план на „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН като предприятие, осъществяващо държавната политика по управление в горски територии - държавна собственост, извърши се мониторинг и се отчита изпълнението.

Дейностите, заложи в Финансовия план на предприятието, определени за 2022 г., са адаптирани като се взе предвид въвеждането на различни по интензитет противоепидемични мерки с оглед ограничаване на разпространението на пандемията. Предвид епидемиологичната ситуация в страната през първата половина на 2022 г. се приложиха редица мерки, които бяха редуцирани или изцяло отменени през втората половина на 2022 г. Поради специфики на средата, в която оперира предприятието, три ключови дейности ще продължават да се изпълняват и през 2023 г., а именно:

1) дърводобив в съответствие с европейските стандарти за опазване на околна среда и принципите на устойчиво развитие и на социално поносима цена, при ефективно управление и дейност на предприятието;

2) лесокulturни дейности при следване на европейската, държавната и регионалната политика в сектора, чрез които се осигурява баланс между интересите на предприятието, обществото и природните дадености в условията на динамично променяща се правна, демографска, социална и икономическа среда;

3) ловностопански мероприятия.

Към 31.12.2022 г. предприятието функционира с щатно разписание в размер на 1418 щатни бройки, от които 76 броя са свободни бройки. През 2022 г. са назначени 190 служители, а са освободени 202 служители. Съответно текучеството сред служителите е около 13,80%, като промяната при служителите е в границите, които не оказват негативно влияние върху постигане целите на предприятието. Данните показват отлично осъществена дейността по управление на човешките ресурси, което от своя страна способства за качествено изпълнение на основната дейност на предприятието.

Процесът на обучения през 2022 г. беше частично нарушен поради пандемията и приложените мерки за ограничаване на нейното разпространение през първата половина на 2022 г.. С оглед поддържане на необходимото ниво на знания и умения, както и повишаване на електронната сигурност на системите на предприятието през 2022 г. се организира обучение, свързано с Кибер сигурността при електронно предаване на документи и информация, на което бяха обучени 35 служители. Също така, през 2022 г. се проведеха регулярни вътрешни специализирани обучения, свързани със спазване изискванията за безопасна работа с високо рискови машини и съоръжения.

По отношение на изградената контролна среда може да се каже, че е адекватна и създава предпоставки за ефективно осъществяване дейността на предприятието.

➤ Управление на риска

През 2022 г. в „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН е прилаган утвърденият стандартизиран подход за управление на риска, осигуряващ планиране и предприемане на адекватни действия спрямо идентифицираните рискове, които биха могли да застрашат постигане целите на предприятието. В тази връзка се разработва Стратегия за управление на риска в „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН, Риск-регистър на предприятието и е осъществен мониторинг на изпълнението на заложените в него действия.

Риск-регистърът на предприятието се изготвя въз основа на Стратегия за управление на риска. Той е основно средство за документирание на рисковете в предприятието, тяхната оценка, контролните механизми, допълнителните процедури за ограничаване с график и отговорни за изпълнението длъжностни лица.

Дейността на „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН се повлиява от следните видове рискове: Външни рискове (нормативна уредба, обществено мнение, икономическите условия в страната и др.) и Вътрешни рискове (организация на оперативните дейности, наличните ресурси, нови дейности, операции и функции, вътрешно реструктуриране на дейността и др.).

Външните рискове са свързани с макросредата, в която предприятието функционира, поради което в повечето случаи същите не подлежат на управление от страна на ръководния екип.

Вътрешни рискове са пряко относими към дейността на предприятието. За тяхното минимизиране се разчита на повишаване ефективността от вътрешното планиране и прогнозиране, което осигурява възможности за преодоляване на евентуални негативни последици от настъпило рисково събитие.

Риск-регистърът се фокусира върху рисковете, на които е изложена основната дейност на предприятието, свързана с дърводобив, лесокulturни дейности и

ловностопански мероприятия. Ръководството се стреми да сведе до минимум потенциалното отрицателно въздействие на установените рискове върху финансовото състояние на предприятието.

Предвид спецификата на дейността на „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН и икономическите условия, при които то извършва своята дейност, идентифицираните рискове, засягащи основната му дейност, се отразяват и в Риск-регистъра за 2023 г., като част от предвидените за предприемане действия ще се препокриват с тези, предприети през 2022 г.

Процесът на управление на риска в „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН е регламентиран и документиран, а изпълнението на планираните по управление на рисковете действия подлежи на контрол и докладване, което дава основание за много добра оценка на този елемент от СФУК.

➤ **Контролни дейности**

В предприятието се прилагат подходящи контролни механизми, които са въведени в зависимост от необходимостта от тях и оценката на риска, и в съответствие с нормативните изисквания.

Съгласно изискванията на чл. 13 от ЗФУКПС и в съответствие с вътрешните правила на предприятието, се прилагат контролни дейности, които включват:

- ✓ система за двоен подпис;
- ✓ правила за достъп до активите и информацията;
- ✓ политики и процедури за предварителен контрол за законосъобразност;
- ✓ политики и процедури за текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажименти и сключени договори;
- ✓ политики и процедури за последващи оценки на изпълнението;
- ✓ политики и процедури за обективно, точно, пълно, достоверно и навременно осчетоводяване на всички стопански операции;
- ✓ политики и процедури за управление на човешките ресурси;
- ✓ политики и процедури за спазване на лична почтеност и професионална етика;
- ✓ антикорупционни процедури.

В „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН са разработени и утвърдени писмени правила, които регламентират прилаганите контролни процедури - вътрешни правила за финансово управление и вътрешен контрол в „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН, също така в предприятието са разработени и утвърдени писмени правила, които регламентират основната дейност на предприятието.

През отчетния период е извършен преглед на реда за осъществяване на конкретни дейности и начина за упражняване на контрол върху тях. В резултат на това са актуализирани отделни вътрешни правила и са разработени нови такива.

Във връзка с приложените през отчетната година контролни дейности в предприятието, може да се каже, че същите са осъществени достатъчно ефективно, с което се осигурява спазването на принципите за законност и добро финансово управление.

➤ **Информация и комуникация**

Изградените информационни и комуникационни системи в предприятието дават възможност за изпълнение на задълженията на всички длъжностни лица, като осигуряват проследимост на действията и процесите. Информационната система, съществена за целите на финансовото отчитане, която включва счетоводната система, се състои от процедури и документация, разработени и установени с цел:

- ✓ идентифициране, събиране и разпространяване в подходяща форма и срокове на надеждна и достоверна информация, която да позволява на всяко длъжностно лице да поеме определена отговорност;
- ✓ ефективна комуникация, която да протича по хоризонтала и вертикала до всички йерархични нива на организацията;
- ✓ свеждане до знанието на всички служители на ясни и точни указания и разпореждания по отношение на ролята и отговорностите им във връзка с финансовото управление и контрол;
- ✓ прилагане на система за документиране и документооборот, съдържаща правила за съставяне, оформяне, движение, използване и архивиране на документите;
- ✓ документиране на всички операции, процеси и трансакции с цел осигуряване на адекватна одитна пътека за проследимост и наблюдение;
- ✓ надеждна отчетност, която включва: нива и срокове за докладване; видове отчети, които се представят на ръководството; форми на докладване при откриване на грешки, нередности, измами или злоупотреби.

Функционирането на ползваните информационни системи се обезпечава от външни специалисти, на които е възложена и дейността за осигуряване на информационна сигурност, съответно възстановяване на информацията и действието на информационните системи при сринове.

Комуникацията от страна на предприятието на ролите и отговорностите във финансовото отчитане и на важни въпроси, свързани с нея, включва осигуряването на разбиране за индивидуалните роли и отговорности, свързани с вътрешния контрол върху нея. Тя включва такива въпроси като например степента, в която счетоводният екип разбира по какъв начин дейностите му в информационната система за финансово отчитане, са свързани с работата на други лица и средствата за докладване на изключения към ръководството.

Комуникацията се осъществява въз основа на разработени правила за осъществяване на предварителен контрол и за документооборота. Откритите канали за комуникация помагат за гарантиране, че изключенията се докладват и за тях се предприемат действия.

Вътрешните правила, както и други процедури, правила и политики, се предоставят за запознаване на служители на предприятието, като при констатирана необходимост се провеждат и вътрешни обучения, касаещи определени аспекти от дейността на служителите.

Системите за информация и комуникация в „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН допринасят за осигуряване на точна и полезна информация, своевременно докладване и вземане на правилни управленски решения.

➤ Мониторинг

Прегледът на дейността на „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН е насочен към постигане на поставените цели. В предприятието се осъществява постоянен мониторинг на контролните механизми, който е интегриран в текущата дейност с цел осигуряване ефективност на контрола и своевременно промяна в него, в случай на въвеждане на нови или изменение на съществуващи процедури.

В резултат на прилаганата система за мониторинг, ръководството на „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН получава разумна увереност, че елементите на вътрешния контрол (контролна среда, управление на риска, контролни дейности и информация и комуникация) остават адекватни и ефективни.

В съответствие с разпоредбата на чл. 15, ал. 2 от ЗФУКПС, системата за мониторинг на ФУК включва и дейността по вътрешен одит. През 2022 г. в предприятието се извършиха редица проверки по линия на вътрешния одит, включително и за даване на увереност за надеждността на финансовата отчетност и спазване на принципите за добро финансово управление в „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН. В резултат на извършените проверки бяха отправени препоръки за подобрене на дейността, като същите са изпълнени в определените срокове.

III. Области за финансовото управление и контрол, които се нуждаят от развитие и подобрене през 2023 г.

През следващия отчетен период усилията по СФУК в „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН ще бъдат насочени към:

- ✓ Управление на риска свързан със значителното повишение на цените при енергоносителите свързано с войната в Украйна и произтичащата от това инфлация, с цел минимизиране на въздействието върху дейността на предприятието;

- ✓ Преглед и актуализация на вътрешните правила, с оглед промени в законодателството;

- ✓ Попълване на административния капацитет на предприятието чрез привличане на висококвалифицирани експерти, притежаващи необходимите професионални знания и умения.

IV. Източници на информацията, използвана за изготвянето на доклада.

При изготвяне на настоящия доклад е използвана информацията, получена от ръководителите на определените звена в предприятието.

За дефиниране на оценката на общото състояние на СФУК в „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН са използвани данните от попълнения Въпросник за състоянието на СФУК за 2022 г. (Приложение № 1).

V. Допълнителна част.

Въз основа на извършената дейност по мониторинг могат да се направят следните изводи за СФУК:

- ✓ Управлението на риска е неразделна част от дейността на предприятието и от общия процес по управление. Последващо развитие следва да бъде в посока на системно надграждане на знанията и опита в областта, подобряване на качеството на риск-регистрите на предприятието чрез изчерпателно посочване на всички съществени рискове, адекватна оценка и планиране на подходящи контролни механизми, както и интегриране на риск-регистъра в дейността (използване на документа като практическо средство за предварително обмисляне и идентифициране на евентуални трудности).

- ✓ Правилата и процедурите, уреждащи дейностите, като цяло са съобразени с рисковете. При анализа на контролните механизми е важно да се задълбочи взаимовръзката с идентифицираните и оценени рискове, с цел набелязване на процедури, при които разходите на ресурси (времеви и човешки) не съответстват на ползите от тяхното прилагане. Доброто финансово управление изисква ефективно

установяване на ненужно усложнени процедури и предприемане на адекватни мерки за тяхното опростяване.

✓ Контролните механизми са интегрирани в дейността на „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН и като цяло се осъществяват ефективно, с което се осигурява спазване на приложимото законодателство и вътрешните актове.

✓ В „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН се предприемат постоянни действия за изграждане на надеждни системи за управление на информацията и комуникацията. Усилия следва да бъдат положени по отношение на ефективния мониторинг на информационните системи, с цел гарантиране сигурността на информацията.

✓ В „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП СЛИВЕН се осъществява текущ мониторинг на дейностите, в резултат на който се извършват промени и при нужда се предприемат коригиращи действия.

10.02.2023 г.

С уважение,

Инж.ДИМЧО РАДЕВ

ДИРЕКТОР НА „ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО
ПРЕДПРИЯТИЕ „ДП СЛИВЕН“

